

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولنور

مندرجات

وئائق تاریخیہ (ذیل) موسی کاظم
تاریخدن بر صیفہ محمد غالب
ایکینجی حربہ اوزربہ وثیقہ لر صفون
میزنامہ احمد توحید
آل کریمیان کتابہ لری خلیل ادم
تقرقہ : تاریخ سلطان محمد خان ثانی . مؤلفی قریشو وولوس . مترجمی فارولیدی

فیثانی ۵ غروش

استانبول

محمد حسن اوسمانی

مطبعہ مطبعہ عثمانیہ

۱۳۲۸

وثائق تاریخیه من

(پکن نسخه ده کی مقاله به ذیلدر)

تاریخ عثمانی انجمنی نامه ایکی آیدنبرو دیوان هایون قیوداتی تدقیق و تتبع ایله مشغول اولدیغیدن تتبعائی بروجہ آتی تلخیص و عرض ایلرم : دیوان هایون قیوداتی الیوم بیک بش یوز طقسان ایکی مجلد تشکیل ایتکده در. هر مجلد حاب وسطی اوزره بیوکی کوچکی اوچ یوز قدر قیدی حاوی در. قیودات مذکوره تاریخ صرمه یله مرتب اوله رق برسنه نک وقایعی بعضاً بر و بعضاً ایکی جلدی احتوا ایدر .

قیود دیوانیه ۹۶۱ تاریخندن بده ایدیور و ۹۷۵ سنه قدر اراقده نقصانلر کورولیور. آندن صکره الی یومنا صورت منتظمه و متسلله ده دوام ایلیور. ۹۶۱ ایله ۹۷۴ سنه لری میانشده آچیق کوریلان سنیک دفترلری اخیراً طوبقیو سرایندن باب عالی کتبخانه نه نقل اولتان اوراق عتیقه میانشده بولنه جفته امید وارز، چونکه اوراق اثنای نقلنده برایکی دفتر مصادف نظر اولشدر. اوراق تصنیف اولتور ایکن ظهور ایدم جک بو مثلاً دفتر دیوان هایونه دور و تسلیم ایله اکال نواقص قلنه جقندر. احتمالک ۹۶۱ سنه سندن اوله عائد دفاتر ده اله کچون، هر حالده شمذیک اکا حکم ایدم میز .

قیود دیوانیه بیک ایکی یوز تاریخنه قدر قیرمه دیوانی خط ایله و بعضاً نقطه سز اوله رق ثبت ایدلشدر . سیاق ایله یازلش اولتورده واردر و خط سیاقک درت نوعه تصادف اولتور؛ خطوط مذکوره نک قرائتی الفت و ممارسه به محتاج اولوب تتبعات تاریخیه ایچون اشبوخطوطی بیلیمک لزوم قطعی تحتده در . سالف الذکر بیک بش یوز طقسان ایکی

دفترک ایکی یوز التمش اوچی مہمہ ، اون دردی اردو ورکاب، اون بشی مکتومہ ، یوز سکان بشی روم ایلی ، اون دردی نامہ ہایون ، قرق ایکینی عہود دولہ مخصوصدر۔ مکتومہ دیو دیوان ہایوندن صورت محرمانہدہ یازیلان اوامرہ اطلاق اولئیور۔ اردو ورکاب نامیلہ معروف اولان دفاتر دخی پادشاہان عظام حضراتی سفرده بولندقلری انشادہ رکاب ہایوندن صادر اولان اوامردرکہ دارالسلطہیہ عودت شہریاریدہ انلرک موداتی دخی مجلد اولہرق دیوانہ تسلیم اولئورایدی، حتی اسفار پادشاہیدہ نشانجی وبکلکجی کبی رؤسای کتاب دخی اکثریا مصیت سنیدہ بولئور وبالذات کیدہ منزلی ایہ اردودہ برر وکیللری بولندیرلورایدی۔ فرمان ہایونلر ، قصاصہ دائر ارادات ، نفی وتقرب وقلعہ بندوق وسائر مجازاتہ دائر حکملر دفاتر عائدہ سندنہ مقیددر۔ منحصرأ قامیہ دائر بردفتر وارددر؛ معلوم اولدینی اوزرہ قامہ قدس شریفہ برکیلیا اولوب نصارا اعتقادنجہ حضرت عیسی علیہ السلامک مرقدینی حاوی اولدیندن و مذکور کلیساک خدمااتی اورتودوقس ولاتین رهبانی میانندہ مشترک اولہرق ۱۲۷۰ تاریخندہ روسیہ ایلہ تکون ایدن سفر عظیمک مقدماتندہ مقامات مبارکہ مثلہسی یعنی اورتودوقس ولاتین پاپاسلری اراسنده کی منازعات کسب اہمیت ایلدیکندن طرف حکومت سنہدن مثلہ مذکورہیہ دائر از قدیم صادر اولان احکام دفتر مذکورہ جمع اولئمشد۔

دیوان ہایونندہ برقاعدہ حنہ دہا وارددرکہ صادر اولان فرامین واحکام واوامرک مرسل الیہ کیمک بدیلہ کوندردلیکی اشارت ایتمکدر، کیف ماتفق برقاچ نمونہ بروجہ زیر ایراد اولئمشد۔

قیودات عتیقہی تتبع ایچون عاجزلری دوا رسائری دخی طولاشدیم جہتلہ آنلرہ دائر معلومات مستحصلہی دخی بالناسبہ عرض و بیان ایدیم: دفترخانہ کی قیودخاقانی الی یوز قدر دفتر اولوب بولردخی غایت متظمدر۔

مهرخانه اتصانده کی دأر مده مالیه نظارتنه عائد اولان دفاتر اون ایکی قبه آلتده ایکی قات اوله رق یکر می بش اوطه طولدیر مشدر .
حریبه نظارتی بیک ایکی یوز یتش تاریخنسدن اعتباراً اوراق جعنه باشلامشدر .

باب مشیخته فتواخانه واستانبول قاضیلکی قیودات وسجلات قدیمه سی ایکی اوطه ده جمع وحفظ ایدیلرک سنین اخیره قیوداتی ایچون بشقه بر مخزن یابلمشدر، مبدأ سجلات اولان ۹۲۷ سنه سی رمضانک اوننده استانبول قاضی طرفندن ویریلان بر اعلامده آرپه بش و علفه دوت آتجه نرخ وضع اولدینی کورلمشدر .

اوقاف نظارتک قیود اساسی وقیفه لر اولوب ۹۹۴ سنه نه عائد بروقیه کورولور که اک اسکیمی بودر؛ اوقاف نظارتک ایکی مخزنی اولوب بری آیا صوفیه عمارتنده و دیگر ی جامع شریف مذکورک اوست قاننده کی محفله در .

اسبق قوزان متصرفی

موسی کاظم

رکاب مقرراتنه دأر صورت

یکجه واردار قاضینه حکم که

قضای مزبورده تابع بودلک نام قریه نک ذی اهالیسی درگاه معلومه عرضحال کونده روب قریه مرقومه خارجنده قدیمدن یدلرینه ترک اولنان اطناش نام کتبه لری مرور ایام ایله خرابه مشرف اولغله تعمیریه محتاج اولدیقن بلدیروب معرفت شرعله کشف اولنوب یدلرنده اولان فتوای شریفه و هیچ شرعیه موجبجه وضع قدیمی اوزره تعمیریه که طرفندن دخل اولنماق باینده حکم هایونم رجایله کلری اجلدن وضع قدیمدن زیاده برشی احداث اولنمبوب مساع شرعی اوزره تعمیریه عمانت اولنماق ایچون شووجهله حکم یازلمشدر .